

Факультет іноземних мов
Кафедра романської філології та перекладу

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**Методика формування міжкультурної компетентності у майбутніх
викладачів іноземної мови**

**La méthodologie du développement de la compétence de
communication interculturelle chez les futur.e.s enseignant.e.s de FLE**

вибіркова

**Освітньо-професійна програма «Французька мова та друга іноземна мова.
Переклад з двох іноземних мов»**

Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти другий (магістерський)/
Факультет іноземних мов
Мова навчання французька

Розробники: к.пед.н., доц. Руснак Д.А.

Профайл викладача (-ів) http://french.chnu.edu.ua/?page_id=544
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. (+38 022)584877

E-mail: d.rusnak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3337>

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

(вівторок з 14.30 до 16.00).

Он лайн консультації в Google Meet (у разі потреби).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна спрямована на ознайомлення студентів із теоретичними основами та методикою формування міжкультурної компетентності на заняттях з іноземної мови, а також формування у студентів необхідних професійно-методичних умінь навчати міжкультурної комунікації.

2. Мета навчальної дисципліни:

Основна **мета** курсу «Методика формування міжкультурної компетентності у майбутніх викладачів іноземної мови» полягає в ознайомленні студентів з методами та прийомами формування міжкультурної компетентності в учнів ЗЗСО, а також формування у них необхідних професійно-методичних умінь в процесі підготовки до проведення уроків у середньому навчальному закладі з урахуванням міжкультурного підходу до навчання. Задля цього студенти повинні досягти сучасного рівня теоретичної підготовки та практичного вміння втілювати в життя теоретичні знання.

3. Завдання

В цілому перед навчальною дисципліною ставляться такі **завдання**:

- створити у студентів широку теоретичну базу про використання мовно-мовленнєвого матеріалу із соціокультурним компонентом;
- сформувати у студентів уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі.

Студенти повинні оволодіти наступними компетентностями:

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших культур та професійних груп.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для вирішення професійних завдань.

СК 10. Здатність визначати принципи і методи навчання, шляхи і засоби формування іншомовної комунікативної компетентності відповідно до різних вікових і психолого-соціальних груп здобувачів вищої освіти, до їхніх індивідуальних і особливих потреб.

СК 11. Здатність досліджувати, проектувати, організовувати, адаптувати та контролювати освітній та освітньо-виховний процеси на основі базових принципів навчання іноземних мов, сучасних методів, технологій і засобів навчання.

СК 12. Здатність керувати освітнім та освітньо-виховним процесами, вносити до навчальних планів змістовні корективи відповідно до цілей вивчення іноземної мови здобувачів вищої освіти

4. Пререквізити. Методика навчання мови і літератури у ЗЗСО, Сучасні технології навчання французької мови, Основна іноземна мова

5. Результати навчання

В результаті опанування дисципліни студенти повинні **знати**:

- Компоненти соціокультурної та міжкультурної компетентностей ;

- способи та прийоми формування соціокультурної та міжкультурної компетентності в учнів в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності;
- основні організаційні форми реалізації навчально-виховного процесу з навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах;
- основи планування навчально-виховного процесу з іноземної мови у школі.

студенти повинні **вміти**:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур;
- аналізувати, обирати й ефективно застосовувати мовно-мовленнєвий матеріал із соціокультурним компонентом;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- формувати в учнів соціокультурну та міжкультурну компетентність;
- контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетентності, зокрема соціокультурної складової
- планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови у школі.

У результаті засвоєння дисципліни формуються такі компетентності:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного і наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного і ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі (переклад включно), а також в галузі методики викладання іноземних мов.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань (переклад включно) та питань з викладання іноземних мов, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі романської філології (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі романської філології (переклад включно) та викладання іноземних мов.

ПРН 18. Володіти методикою викладання французької та англійської / німецької / румунської мов; вміти добирати доцільні принципи і методи навчання іноземним мовам відповідно до вікових і психолого-індивідуальних особливостей та потреб здобувачів вищої освіти.

ПРН 19. Проектувати, організовувати, адаптувати і контролювати освітньо-виховний процес, оцінювати знання і уміння здобувачів вищої освіти, зокрема в межах кредитно-трансферної системи навчання.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичних	семінарських	лабораторних	самостійної роботи	індивідуальних завдань	
Денна	1-й	10	3.0	90	12	-	6	-	68	4	залік
Заочна	1-й	10	3.0	90	8	-	-	-	82	-	залік

6.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	се м	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування міжкультурної компетентності											
Тема 1. Соціокультурна компетентність – одна з складових іншомовної комунікативної компетентності	12	1	-		2	8		2			12	
Тема 2. Місце міжкультурної компетентності у навчанні іноземних мов і культур(ІМіК)	12	1	-		2	8		1			10	
Тема 3. Формування міжкультурної	12	2	-			8		1			10	

компетентності в учнів ЗЗСО												
Тема 4. Культурний потенціал словника (лексики) у навчанні ІМіК	10	2	2			10		1			10	
Разом за ЗМ1	46	6	2			34					42	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2.Методика формування міжкультурної компетентності з опорою на автентичні матеріали											
Тема 1. Навчання ІМіК з використанням рекламних матеріалів	16	2	2			12		1			15	
Тема 2 Навчання ІМіК з використанням гумористичних матеріалів	14	2	2			10		1			15	
Тема 3 Соціокультурний потенціал літературних творів у навчанні ІМіК	14	2	-			12		1			10	
Разом за ЗМ 2	44	6	4			34					40	
<i>Усього годин</i>	90	12	6			68					82	

6.2.2. Самостійна робота

Під час самостійної роботи студенти виконують завдання на навчальній платформі Moodle (опрацювання теоретичного матеріалу, виконання пробних тестів, аналіз методичних розробок або укладання плану-конспекту фрагменту заняття) та використовують джерела з списку літератури (основної та допоміжної):

№ ЗМ, № Теми	Список питань до теми
ЗМ 1, Тема 1 La competence socioculturelle comme composante de	1. <i>Donnez la définition de la compétence culturelle.</i> 2. <i>Quelle est la différence entre Culture, avec un grand C, et la culture, avec un petit c ?</i> 3. <i>Quelles sont les composantes de la compétence culturelle selon Christian Puren?</i> 4. <i>Quelles sont les composantes de la compétence communicative ?</i> 5. <i>Quelle est la différence entre les compétences socioculturelle, sociolinguistique et sociale ? Donnez-en des définitions.</i>

l'apprentissage et de l'enseignement des langues	6. <i>Quelle place occupe le contenu socioculturel dans une approche pragmatique ?</i> 7. <i>Comment impliquer le contenu socioculturel dans l'approche communicative ?</i> 8. <i>Quelles sont les caractéristiques d'une approche interculturelle de l'enseignement ? Donnez la définition de la compétence interculturelle.</i> 9. <i>Quels facteurs peuvent influencer l'apprenant sur la présentation du pays étranger ?</i> 10. <i>Quelles sont les qualifications clefs de l'apprentissage social selon Krappmann (1969) ?</i>
3M 1, Tema 2 Promouvoir une dimension interculturelle en classe de langue.	1. <i>Donnez la définition de la compétence en communication interculturelle.</i> 2. <i>Quelles en sont des composantes ?</i> 3. <i>Quelles connaissances font l'objet de la compétence socioculturelle ?</i> 4. <i>Quels thèmes sont proposés par le Cadre européen ?</i> 5. <i>Quelles sont les 3 approches d'étude de civilisation étrangère ?</i> 6. <i>Quelle approche est la plus convenable pour l'enseignement interculturel ? Pourquoi ?</i> 7. <i>Quels sont des supports pour le développement de la compétence interculturelle ?</i> 8. <i>Comment peut-on traiter les contenus socioculturels en classe de langue ?</i> 9. <i>Quelles sont des techniques et activités pour le développement de la compétence interculturelle ?</i> 10. <i>Trouvez des exemples du traitement implicite / explicite du contenu socioculturel dans des manuels de français.</i>
3M 1, Tema 3 Développer la compétence interculturelle en classe de FLE	1. <i>Quel est l'objet d'étude de l'approche (historico)culturelle ?</i> 2. <i>Quels sont des aspects différents de l'identité ?</i> 3. <i>Qu'est-ce que les stéréotypes et préjugés ?</i> 4. <i>Quels sont des contenus socioculturels à enseigner en classe de langue ?</i> 5. <i>Comment développer une dimension interculturelle en respectant le programme ?</i> 6. <i>Comment remettre en cause les clichés ?</i> 7. <i>Quelles sont les phases de promotion de savoir-être au cours de visites d'étude ou échange ?</i> 8. <i>Que évalue-t-on en compétence interculturelle ?</i> 9. <i>Quelles sont des méthodes d'évaluation ?</i> 10. <i>Quelles sont des difficultés d'évaluation de la compétence interculturelle ?</i>
3M 1, Tema 4 Introduire la dimension culturelle du vocabulaire	1. <i>Quelles sont composantes d'une culture ?</i> 2. <i>Quel est l'aspect culturel du « temps » ?</i> 3. <i>A quoi fait référence la notion d'"espace" ?</i> 4. <i>Quel est le rôle du contexte de communication ?</i> 5. <i>Quels sont les mots-clés de l'acquisition de la culture étrangère par le biais du vocabulaire ?</i>
3M 2, Tema 5 Exploiter la publicité en classe de FLE selon la démarche interculturelle	1. <i>Quel est l'intérêt culturel de la publicité ?</i> 2. <i>Quels stéréotypes la publicité fait-elle voir ?</i> 3. <i>Quelles représentations de la femme exploite la publicité ?</i> 4. <i>Quelles image de l'homme exploite-t-on dans la publicité ?</i> 5. <i>Quels stéréotypes générationnelles (d'âge) sont exploitées par la pub ?</i> 6. <i>Quelles images de Français peut-on voir dans la publicité française/ ukrainienne ?</i> 7. <i>Quelles sont les pistes de travail avec la publicité en classe de FLE ?</i> 8. <i>Quels sont les critères de la sélection des documents publicitaires pour le travail en classe de langue ?</i>
3M 2,	1. <i>Quel est le rôle de l'humour dans le processus d'apprentissage ?</i> 2. <i>Quel est la place de l'humour dans l'aspect interculturel ?</i>

Тема 6 Humour en classe de FLE	3. <i>Quels sont les avantages d'utilisation des dessins humoristiques dans le cadre de l'approche interculturelle ?</i> 4. <i>Quels sont les démarches du travail avec une histoire (un texte) humoristique dans l'approche interculturelle ?</i> 5. <i>Comment travailler avec la vidéo dans le cadre de l'approche interculturelle ?</i> 6. <i>Quelles sont les limites de l'humour dans la classe de FLE ?</i>
3М 2, Тема 7 Le texte littéraire en langue étrangère : un passeur entre les cultures	1. <i>Quelle est la place de la littérature dans l'enseignement des langues ?</i> 2. <i>Quels sont les enjeux culturels/ linguistiques/ pédagogiques des textes littéraires ?</i> 3. <i>Comment les textes littéraires sont-ils traité dans les manuels de FLE ?</i> 4. <i>Comment appliquer une pédagogie interculturelle e au texte littéraire ?</i> 5. <i>Quelle est la différence du texte littéraire par rapport à d'autres documents authentiques ?</i> 6. <i>Comment comprenez-vous le terme de la lecture active-productive ?</i> 7. <i>Quelles tâches proposer aux apprenants lors d'une lecture d'un texte littéraire ?</i>

6.2.3.Теми індивідуальних завдань

1	Les composantes de la compétence communicative
2	Techniques et activités pour le développement de la compétence interculturelle

Технічне й програмне забезпечення/обладнання.

Очна форма: Навчальна аудиторія з дошкою. Комп'ютер, відеопроєктор. Мережа Інтернет. Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Дистанційна форма: Комп'ютер, відеокамера, мікрофон. Мережа Інтернет. Відеозв'язок на платформі Google Meet. Текстова інформація та інтерактивна робота зі студентами на Інтернет-сторінці дисципліни на платформі Moodle.

Політика курсу. Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартами вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та ін. нормативно правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. докладні <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>)

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять продовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю : усна відповідь студента та письмова (тестування, професійна творча робота)

Оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни (поточний контроль)

	ЗМ 1	ЗМ 2
Усна відповідь	2 бали;	2 бали
Тести	1 бал;	2 бали
Методична розробка	2 бал	2 бали

Реферат	1 бал	2 бали
Презентація	2 бали	2 бали
Всього балів :	8	10

Форма підсумкового контролю успішності навчання : **залік**

Проведення заліку передбачає такі форми контролю:

- тестування
- усна співбесіда
- письмова робота

Максимальна кількість балів за залік – **40**.

Отримані на заліку бали додаються до балів, які студент заробив протягом семестру (максимальна кількість балів – **60**).

Засоби оцінювання

- тести;
- усні відповіді.
- реферати;
- професійна творча робота (методичні розробки);
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

I, Тести оцінюються за критерієм – одна правильна відповідь = 1 бал.

II. Усна співбесіда оцінюється за критеріями: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; термінологічна коректність.

Оцінка складається з таких **вимог** щодо викладення матеріалу :

1. Ступень вичерпності

● Повна (70-100 %)	● 2 бали
● Середня (50-70 %)	● 1 бал
● Мала (менше 50 %)	● 0 балів

2. Ступінь аргументованості

● Самостійні приклади	● 2 бали
● Приклади, запозичені з підручника	● 1 бал
● Приклади відсутні	● 0 балів

3. Ступінь узагальнення

● Зв'язок з іншими питаннями курсу	● 2 бали
● Відповідь суто на питання	● 1 бал
● Відповідь не на питання	● 0 балів

4. Ступінь самостійності й творчості

● Наявність додаткової інформації,	● 2 бали
● власного бачення проблеми	
● Відтворення підручника (лекції)	● 1 бал

5. Лінгвістичний рівень

● 1-5 помилок	● 2 бали
● 6-15 помилок	● 1 бал
● Більше 15 помилок	● 0 балів

III. Професійно орієнтоване творче завдання оцінюється за критеріями:

- точність виконання професійно орієнтованого творчого завдання;
- здатність до обґрунтування методичних рішень;
- правильність оформлення плану-конспекту фрагмента практичного заняття.

Питання до заліку

1. La compétence culturelle (définition et composantes) et la communication interculturelle
2. Le développement de la dimension interculturelle dans l'enseignement des langues
3. Les caractéristiques d'une approche interculturelle de l'enseignement et de l'apprentissage du contenu socioculturel centrée sur l'apprenant
4. La compétence socioculturelle comme composante de la compétence communicative.
5. Evaluer la compétence en communication interculturelle.
6. Supports pour le développement de la compétence interculturelle en classe de langue.
7. Démarche didactique pour aborder l'interculturel en classe de FLE
8. Acquérir la compétence interculturelle en FLE.
9. Techniques et activités du développement de la compétence interculturelle en classe de FLE.
10. La compétence en communication interculturelle et ses composantes.
11. Les critères de la sélection des documents authentiques pour la formation interculturelle
12. Promouvoir la dimension interculturelle tout en respectant le programme.
13. Le sexisme dans la publicité.
14. Les stéréotypes dans la publicité
15. L'aspect culturel de la publicité .
16. La publicité en classe de FLE (choix des pubs et étapes du travail)
17. Le choix de textes littéraires au service d'un projet interculturel
18. Le texte littéraire et l'option interculturelle
19. Le rôle de l'humour dans l'approche interculturelle
20. Le rôle de l'humour dans le processus d'apprentissage
21. Réaliser une enquête sur les habitudes alimentaires (Fiche pédagogique)
22. Une approche interculturelle du logement (Fiche pédagogique)
23. Exploiter une publicité sexiste en classe de FLE (Fiche pédagogique)
24. Exploiter une publicité aux stéréotypes d'âge en classe de FLE (Fiche pédagogique)
25. Exploiter une publicité de genre en classe de FLE (Fiche pédagogique)
26. Exploiter une publicité en classe de FLE dans le contexte interculturel (Fiche pédagogique)
27. Exploiter un conte en classe de FLE (Fiche pédagogique)
28. Un court-métrage ou un extrait du film humoristique à l'intérêt culturel. (Fiche pédagogique)
29. Un dessin humoristique à l'intérêt culturel. (Fiche pédagogique)
30. Un texte humoristique à l'intérêt culturel. (Fiche pédagogique)

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4		T1	T2	T3		40	100
6	8	8	8		10	10	10			

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре

	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

8. Рекомендована література

8.1. Базова

1. Руснак Д.А. Мобільний кейс "Реклама як засіб формування міжкультурної компетентності: гендерні, вікові й етнічні стереотипи" для майбутніх учителів/викладачів французької мови // Кейсова і подкаст технології формування міжкультурної компетентності: Колективна монографія / Бігич О.Б., Руснак Д.А./ за заг.і.наук.ред. Бігич О.Б.. К.: Вид.центр КНЛУ, 2017 . С. 22-91
2. Руснак Д., Смірнова М., Матвеева О. Médier un document publicitaire dans le but de sensibiliser à l'Autre. Питання літературознавства: Accueillir l'Autre dans sa langue. La traduction comme dispositif de médiation [Прийняти Іншого у своїй мові. Переклад як диспозитив медіації] / гол. ред. О. В. Червінська, упоряд. Г. Ф. Драненко і Р. А. Дзик. Чернівці:Чернівецький нац. ун-т, 2021. No 103. С.257-276. <http://doi.org/10.31861/pytlit2021.103.257> ISSN 2306-2908
3. D. A. Rusnak. L'enseignement intégré de la langue et de la culture des futurs enseignants de FLE avec support sur le dessin d'humour. Науковий вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія. Вип. 33. (с 47-56) Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2020. DOI: <https://doi.org/10.32589/2412-9283.33.2020.221679> ISSN 2412-9283 (print) ISSN 2518-1408 (online)
4. Byram M. La compétence socioculturelle dans l'apprentissage et l'enseignement des langues / Michael BYRAM, Geneviève ZARATE et Gerhard NEUNER . Editions du Conseil de l'Europe 1997. 128 p.
- 5.Puren Ch. « Perspectives actionnelles et perspectives culturelles en didactique des langues : vers une perspective co-actionnelle-co-culturelle », *Les Langues modernes* n° 3/2002, juil.-août-sept. 2002, pp. 55-71.
6. Un cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer / Conseil de l'Europe / Les Editions Didier, Paris, 2001. 192 p.

8.2. Допоміжна

1. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності //Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич.О.Б., Бориско Н.Ф та ін / за загальн.ред С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. С. 418 - 445
2. Руснак Д. А. Соціокультурний компонент на уроці граматики іноземної мови . Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. 9 Міжнародна конференція: [матеріали]. Дніпропетровськ : “Пороги”, 2003. С.65–66.
3. Руснак Д.А. Використання медійної реклами в процесі навчання студентів міжкультурного спілкування.Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. 2016. №4. С. 72–79.
4. Руснак Д.А. Франкомовна медіареклама як засіб формування міжкультурної компетентності у студентів мовних спеціальностей / Д. А. Руснак // Іноземні мови. – 2017. – №1.– С. 23–32

- 5 Шехавцова С.В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови у позанавчальній діяльності університету / Автореферат 13.00.04, 2009. 22с.
6. Rusnak, D. L'enseignement interculturel des futurs enseignants de FLE: stéréotypes de genre (fiche pédagogique) / Іноземні мови. N 3, 2020. С. 45-49. Руснак Д.А. Формування міжкультурної комунікативної компетентності у майбутніх вчителів французької мови: гендерні стереотипи (методична розробка) DOI: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2020.3.219980>

9. Інформаційні ресурси

10. BYRAM Michael, GRIBKOVA Bella, STARKEY Hugh. *Développer la dimension interculturelle dans l'enseignement des langues : une introduction pratique à l'usage des enseignants*. Strasbourg, Conseil de l'Europe, Division des politiques linguistiques, 2002, 45p. http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/guide_dimintercult_fr.pdf (link is external)
11. PUREN Christian, *La problématique de la compétence culturelle dans le cadre de la mise en œuvre de la nouvelle perspective actionnelle*, conférence du 27 janvier 2010 http://www.aplv-languesmodernes.org/vid/PUREN_Conference_Culture_Reims/ (link is external)
12. L'Europe de l'éducation et de la formation professionnelle tout au long de la vie <http://www.europe-education-formation.fr>